

Psychosociale gevolgen van brandwonden

N. Van Loey

Algemene informatie

De huid, een complex orgaan

Functies van de huid

- **Grootste orgaan**
 - **Homeostatische functie:** temperatuurregeling en vochthuishouding
 - **Immunologische functie:** bescherming tegen infecties
 - **Neurologische functie:** sensorische en tactiele informatie
- Ernstige brandwonden zijn levensbedreigend
- Veel functies blijven aangetast

De huid, een complex orgaan

1ste graad

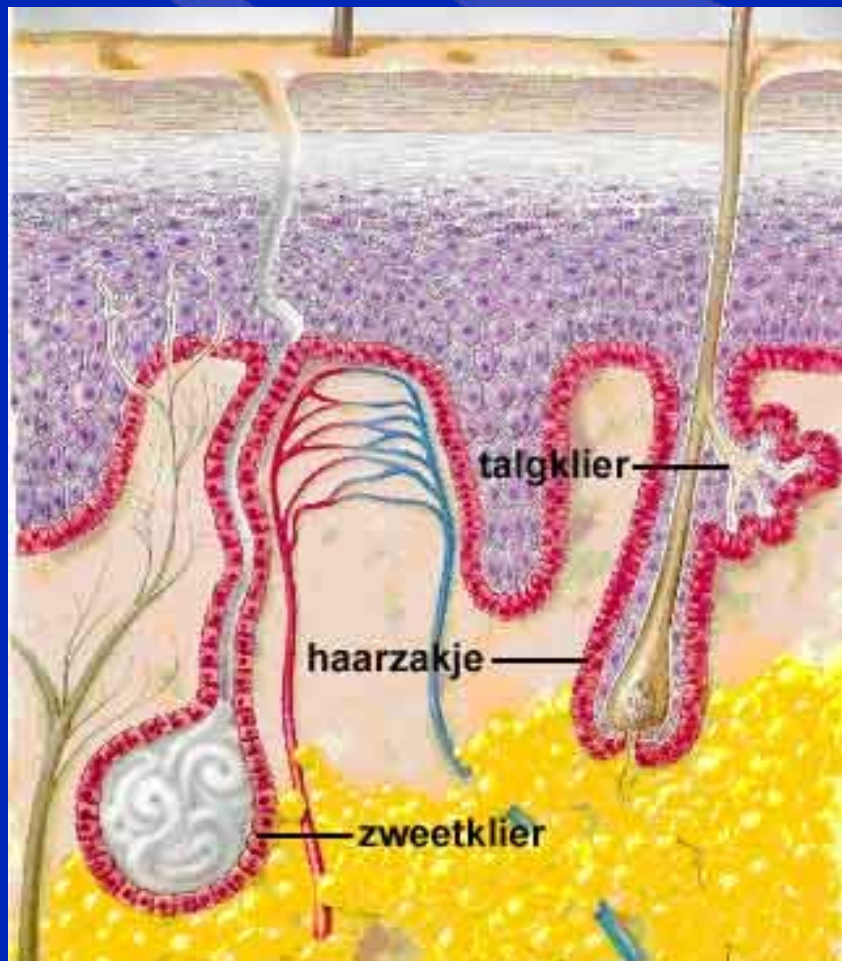
Opperhuid

2de graad

Lederhuid

3de graad

Onderhuids
weefsel

Gevolgen van brandwonden

- Pijn, pijn, pijn
- Grote wonden
- Afschuwelijke aanblik
- Diepe brandwonden genezen niet zonder chirurgische ingrepen
- Na wondsluiting: littekens
- Drukkleding
- Jeuk

Littekens van brandwonden

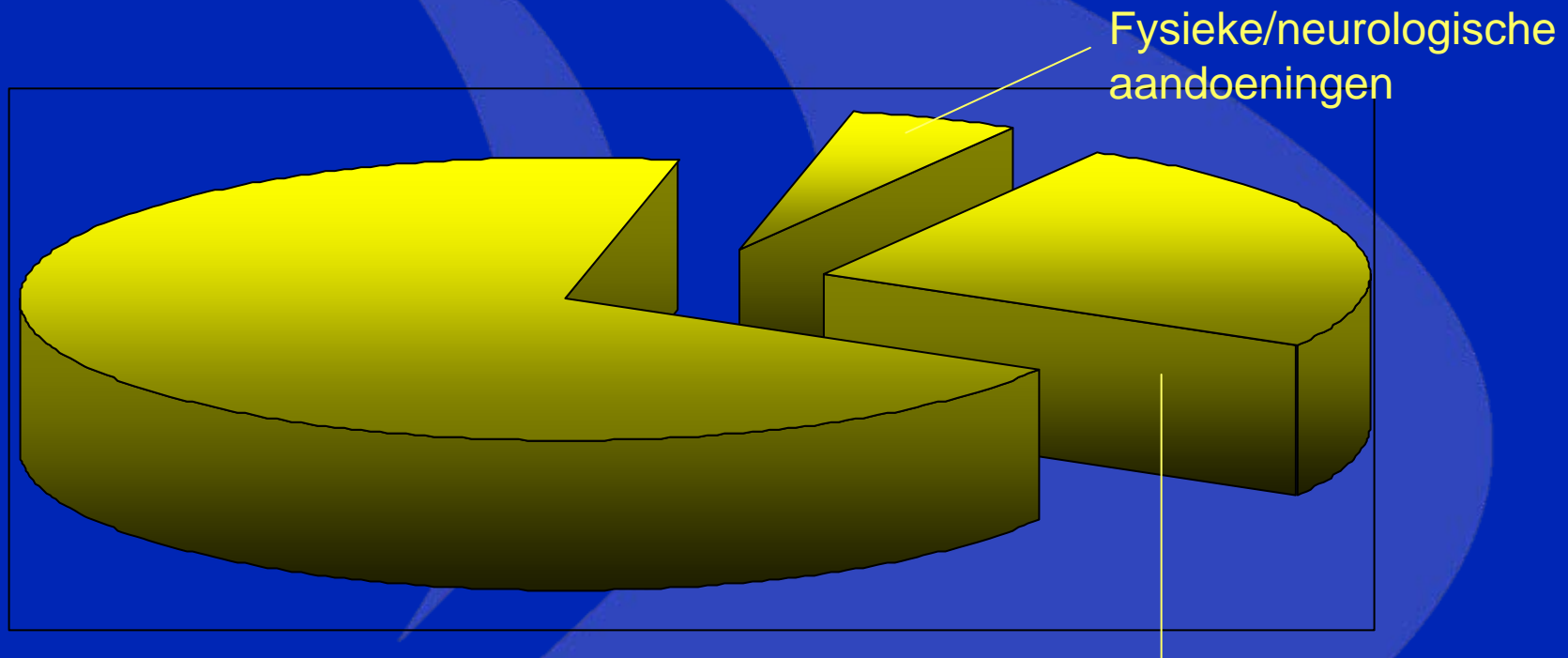
Hypertrofisch litteken:

Rood, dik, bobbelig,
minder elastisch,
onder- of
overgevoelig

Populatiekenmerken

Een deel bestaat uit kwetsbare groepen

Psychopathologie

Psychosociale problemen

- Angststoornissen (15 tot 45%)
 - Posttraumatische stress stoornis
 - Gegeneraliseerde angstklachten
- Depressie (10 tot 20%)
- Slaapproblemen (70%)
- Problemen in omgang met anderen
 - Intieme contacten
 - Vreemden
- Neuro-cognitieve problemen

Traumatiserende aspecten en risicofactoren

Primaire en secundaire traumatiserende factoren

- **ONGEVAL**

- Haar/kleding in vlammen, ontvelde lichaamsdelen
- Bewust meemaken: ongeval, ‘zieker’ worden

- **Langdurige ziekenhuisopname getekend door extreme PIJN, grote wonden**

- **LITTEKENS**

Onderzoek in Nederland en België naar posttraumatische stress klachten

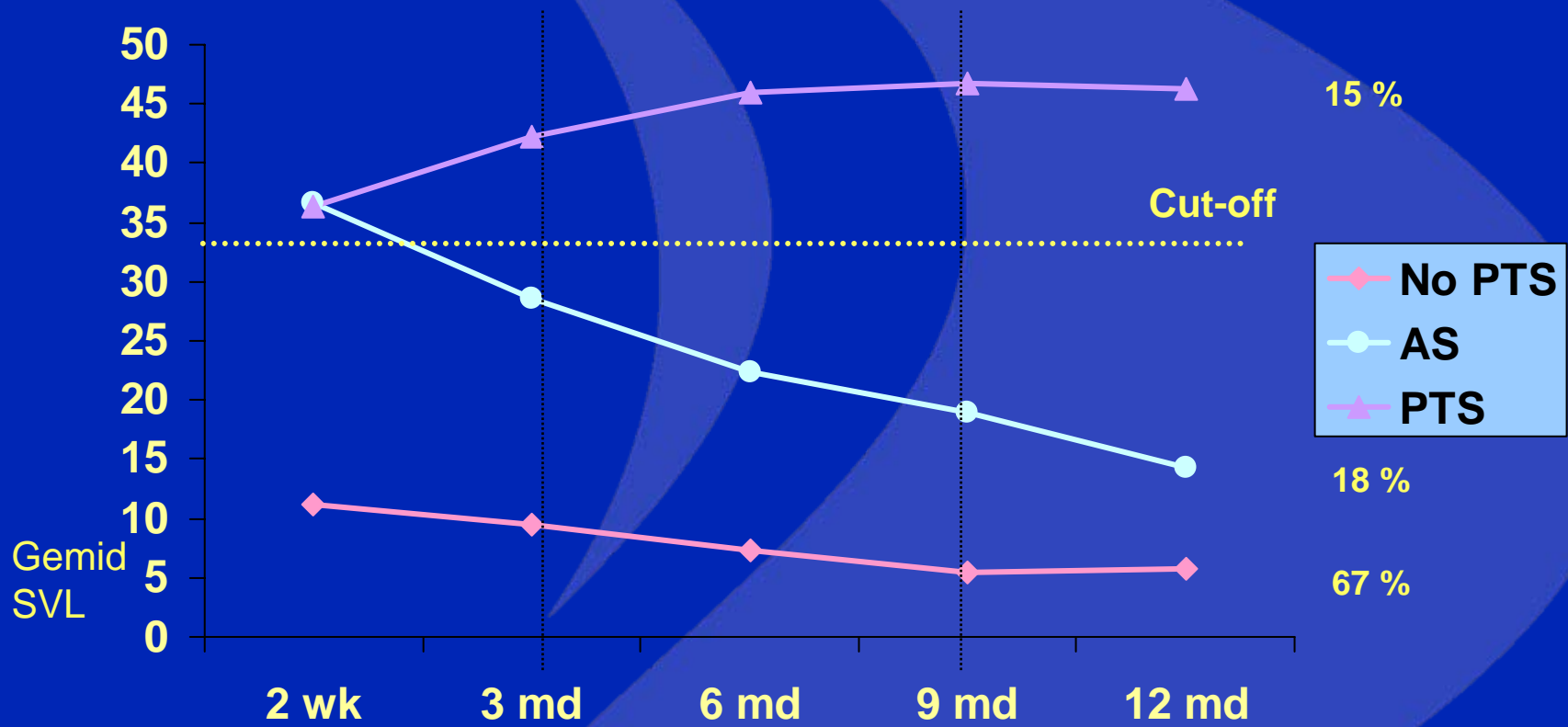
- Prospectief longitudinaal onderzoek
- Belangrijkste uitkomstmaat: Schokverwerkingslijst
- Inclusie criteria:
 - Leeftijd tussen de 16 en 70
 - Geen psychiatrische voorgeschiedenis
 - Nederlandstalig

Deelnemers

N=301

- Leeftijd m=38 (+/- 13) (16-70)
- Duur hospitalisatie m=24 (+/- 24) (3-222)
- TVLO m=13 (+/-13) (1-80)
- Man 76%
- Gezichtsverbranding 59%
- Handverbranding 70%

Evolutie van PTS symptomen tijdens het eerste jaar na het ongeval (N=300)

Voorspellers

Primair

Secundair

In stand houdende factor

Conclusie

- Grote groep herstelt goed
- Predictoren voor chronische PTSS symptomen:
 - Angst en dissociatie ongeval
 - Pijn tijdens ziekenhuisopname
 - Ernst van het letsel, handverbrandingen
 - Vrouwelijk geslacht
- Vooraf bestaande psychopathologie
- Persoonlijkheidskenmerken
- Copingstijlen
- Verantwoordelijkheid ongeval

Emoties en verantwoordelijkheid

- **Verantwoordelijkheid ongeval:** ander, zelf, niemand
(Ander: onbekende, werkgever/collega, bekende)
- **Emotionele staat:** neutraal, frustratie, boos, **vergeving**
- **Vergeving**
 - Gericht op anderen, zelf, situaties
 - Proces van verandering waarbij negatieve emoties vervangen worden door positieve
 - Positieve emoties, gedachten en gedrag
 - Thompsons e.a. (2005): aanpassing aan een verkeerde behandeling. Herstructurering van negatieve cognitieve binding aan uitkomst waardoor negatieve gedachten aan gebeurtenis verminderen

Samenhang verantwoordelijkheid ongeval, emoties en PTSS

Cluster 1

Subkl PTSS

Boos/Frustratie

Ander verantwoordelijk

Cluster 2

Geen PTSS

Vergeving

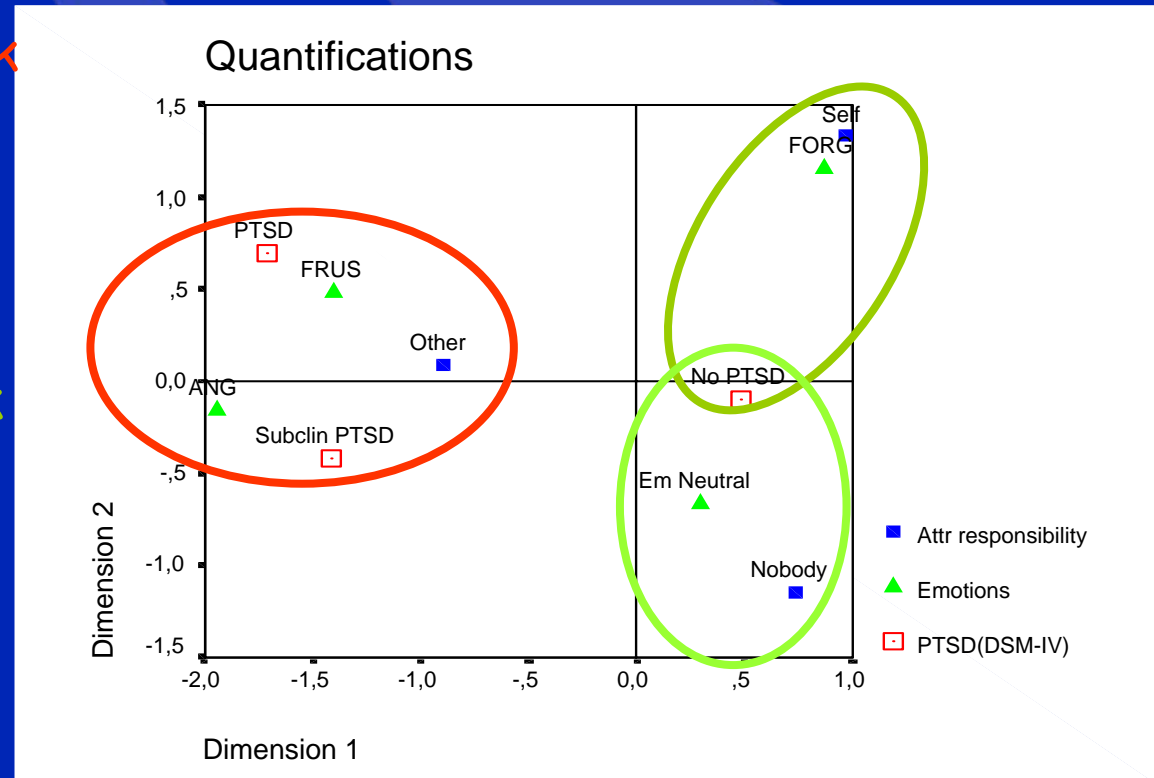
Zelf verantwoordelijk

Cluster 3

Geen PTSS

Em neutraal

Niemand verantw

Van Loey, Van Son, Van der Heijden, Ellis (2008)

Conclusies

- **Leed aangedaan door anderen is moeilijker te verwerken**
 - Perceptie 'ander verantwoordelijk' is risicofactor voor PTSS
 - **Relatie met de 'ander' is van invloed**
 - Familielid versus onbekende
 - **Aandachtspunt praktijk**
 - Aandacht voor beleefde inter-persoonlijke aspect
 - Herstructurering van acties van anderen basis ongeval
 - Gevoelens van boosheid tov ander door verhoging empathie om tot (vorm van) vergeving te komen
 - Andere partij erbij betrekken
- ! Leent zich niet voor alle situaties

Aandachtspunten voor behandeling

- **Impact en betekenis van het ongeval**
 - Ernst van de littekens (handen)
 - Ziekenhuisopname
- **Afwikkeling van het ongeval**
 - Inter-persoonlijke aspect: subjectieve perceptie verantwoordelijkheid en emoties
- **Betekenis van de littekens**
 - Functionaliteit / esthetica